

**Satiksmes ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības sarunas
2015. gada 19. augustā**

1. Par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizāciju 2016. gadā.

**1.1. Par paredzēto valsts finansējumu sabiedriskajam transportam 2016. gadam,
finansu nepieciešamība 2015. gadam.**

Satiksmes ministrijas informācija:

2015. gada finansējums, salīdzinot ar 2014. gadā izmaksātajām dotācijām zaudējumu kompensēšanai, ir par 7,51% lielāks. Tiek prognozēts, ka 2016. gadā no valsts budžeta finansējums zaudējumu kompensēšanai pārvadātājiem būs nepieciešams par 6,51% lielāks nekā 2015. gadā.

2015. gadam papildus nepieciešamais finansējums ir **13 796 595 EUR**, ko sastāda 2 171 488 EUR par pārvadājumiem republikas pilsētas nozīmes maršrutos un 11 625 107 EUR reģionālajos pārvadājumos pa dzelzceļu (maksā par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu).

Tiek plānots, ka 31.00.00 programmā *Sabiedriskais transports* 2016. gadam nepieciešamais finansējums, t.sk. valsts garantētā peļņa, sastādīs:

		Pārvadājumi republikas pilsētas nozīmes maršrutos	Pārvadājumi reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos	Pārvadājumi ar autobusiem reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos	Pārvadājumi pa dzelzceļu reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos	Dotācijas Autotransporta direkcijai	Dotācija plānošanas reģioniem	Kopā apakšprogrammās	Pavisam kopā
2016. gadā Valsts budžetā piešķirtā bāze	31.04. apakšpr.				23 874 774			23 874 774	78 506 205
	31.05. apakšpr.					700 576		700 576	
	31.06. apakšpr.	1 662 896	16 468 140	12 027 921	5 760 266			35 919 223	
	31.07. apakšpr.	6 216 130	3 007 645	5 974 978	2 597 879			17 796 632	
	31.08. apakšpr.						215 000	215 000	
2016. gadā prognozētie aprēķinātie no Valsts budžeta kompensējamie zaudējumi	31.04. apakšpr.				35 998 852			35 998 852	99 168 021
	31.05. apakšpr.					884 876		884 876	
	31.06. apakšpr.	1 239 571	19 085 576	15 963 318	7 946 779			44 235 244	
	31.07. apakšpr.	9 037 679	2 379 711	4 318 167	2 098 492			17 834 049	
	31.08. apakšpr.						215 000	215 000	

Nemot vērā to, ka valsts budžeta 31.00.00 programmā *Sabiedriskais transports* 2016. gadam paredzētais finansējums (bāze) ir paredzēts 78 506 205 EUR, tad, pamatojoties uz apkopotajām prognozēm, no valsts budžeta **nesētie zaudējumi par 2016. gadu ir plānoti vismaz 20 661 816 EUR** apmērā. Kopējais **republikas pilsētas nozīmes maršrutos nepieciešamais finansējums sastāda:**

- 31.06. apakšprogrammā „Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem” **1 239 571 EUR**;
- 31.07. apakšprogrammā „Dotācija sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem ar braukšanas maksas atvieglojumiem saistīto zaudējumu segšanai” **9 037 679 EUR**.

Kopā nepieciešamais finansējums 2016. gadam tiek prognozēts 99 168 021 EUR.

Plānotajā finansējuma apmērā 2016. gadam ir ņemti vērā sekojoši kritēriji, kas ietekmē kopējo zaudējumu pieaugumu apmēru:

- Plānoto ieņēmumu samazinājums sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā sakarā ar negatīvām pasažieru skaita tendencēm;
- Plānoto izdevumu palielinājums pamatā uz pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanas un nozarē strādājošo atalgojuma palielinājuma rēķina;
- Plānotais valsts garantētās peļņas apmērs 2016. gadam saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos nr. 435 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu”;
- Pārvaldījumos republikas pilsētas ietvaros pieaugošais pārvaldāto invalīdu skaits un braukšanas maksas palielinājums;
- Papildus nepieciešamais finansējums Autotransporta direkcijai, lai nodrošinātu centralizētu pasažieru ar braukšanas maksas atvieglojumiem sistēmas izveidi atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 31. marta noteikumiem nr. 153 „Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos”.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai, ka republikas pilsētu pašvaldībām 2015. gadā ir nepieciešams papildus finansējums 2,17 miljonu EUR apmērā zaudējumu par invalīdu pārvaldāšanu kompensēšanai, un atbalstīt priekšlikumu finansējuma piesaistei par 2015. gadu;

2. Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju par 2016. gadam nepieciešamo finansējumu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai, kā arī Autotransporta direkcijai funkcijas administrēšanas vajadzībām 99,168 milj. EUR apmērā un atbalstīt priekšlikumu turpmākai rīcībai, ka risinājums papildus finansējuma piesaistei 20,662 milj. EUR apmērā tiks meklēts sadarbībā ar Finanšu ministriju 2016. gada valsts budžeta veidošanas procesā.

3. Aicināt republikas nozīmes pilsētu pašvaldības informēt Satiksmes ministriju, ja tās plāno veikt pārvaldājumu tarifu izmaiņas, lai būtu iespējams savlaicīgi aprēķināt ietekmi uz valsts budžeta dotāciju, izņemot gadījumos, ja tarifu pieaugumu veicina valsts nodokļu politikas izmaiņas.

4. Nepieciešamie valsts budžeta dotācijas apmēri 2016. gadam ieņēmumu, izdevumu un pārvaldājumu apjomu izmaiņu gadījumā pārskatāmi atbilstoši Ministru kabineta noteikumos nr. 435 “Kārtība, kādā nosaka un kompensē ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītos zaudējumus un izdevumus un nosaka sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifu” noteiktajai kārtībai.

1.2. Par sabiedriskā transporta tarifu politiku.

Pildot valdības deklarācijā izvirzītās prasības – pilnveidot pasažieru pārvadājumu sistēmu, plānots realizēt pakāpenisku reģionālo maršrutu tarifu izlīdzināšanu.

Šobrīd reģionālo autobusu maršrutu pārvadājumos ir 24 dažādi braukšanas tarifi un dažādi biļešu cenu noteikšanas principi. Esošie tarifi atšķiras ne tikai reģionālās nozīmes pārvadātāju starpā, bet arī vienam pārvadātājam dažādās teritorijās. Plānots, ka tarifu politika visā valstī tiks vienādota trīs gadu laikā, un pirmās izmaiņas tiks ieviestas šā gada septembrī.

Braukšanas maksu plānots veidot tā, lai visi Latvijas iedzīvotāji neatkarīgi no viņu atrašanās vietas par braucienu sabiedriskajā transportā maksātu vienādi. Izlīdzinot braukšanas tarifus visā valstī, būs iespējams turpināt veidot vienotu maršrutu tīklu, ieviest abonementa biļeti un dažādas atlaižu programmas, kā arī perspektīvā ieviest vienotu biļeti, kas paredzēta braucienam gan ar autobusu, gan vilcienu.

Piesaistot ekspertus un tiekoties ar vietējām pašvaldībām, VSIA “Autotransporta direkcija” ir sagatavojusi tarifu vienādošanas projektu, kas paredz šādus vienotus braukšanas maksas aprēķināšanas principus:

1) vienoto braukšanas tarifu veidot divās daļās – braucienam līdz 33 kilometriem maksa par brauciena kilometru būs 0,0569 eiro, bet, braucieniem pēc 33 km, biļetes cena tiks aprēķināta pēc formulas 0,71 eiro plus 0,0356 eiro par katru nobraukto kilometru;

2) piemērot minimālo braukšanas maksu, diferencējot to atkarībā no attīstības centra līmeņa – galvaspilsētā minimālā braukšanas maksa ne mazāka par 0,80 eiro; republikas nozīmes pilsētās – 0,60 eiro, reģionālās nozīmes centros – 0,50 eiro, pārējā valsts teritorijā – 0,40 eiro.

Lai neradītu krasu cenu kāpumu, tarifu vienādošana plānota pakāpeniski vismaz 3 soļos trīs gadu laikā, nepieļaujot cenu kāpumu katrā no posmiem vairāk par 20%, izņemot noteiktajos minimālās maksas gadījumus.

Lai saskaņotu plānotās cenu izmaiņas un vienotos par abpusēji pieņemamiem nosacījumiem tarifu vienādošanas sākuma posmā, VSIA “Autotransporta direkcija”, sadarbībā ar plānošanas reģioniem, tikās ar to novadu pašvaldību pārstāvjiem, kuros jau vēsturiski minimālā braukšanas maksa bijusi ļoti zema (Līvāni, Preiļi, Rēzekne (novads), Viļāni, Ludza, Cibla, Balvi, Viļaka, Rugāji, Baltinava, Pļaviņas, Aizkraukle, Aizpute, Kuldīga, Ventspils (novads), Priekule, Talsi, Saldus, Alsunga, Durbe, Roja, Rucava, Skrunda, Dundaga, Krāslava, Robežnieki, Dagda). Ar vairākām no minētajām pašvaldībām panākta vienošanās par starpposma ieviešanu minimālās braukšanas maksas vienādošanā.

Atbilstoši paredzētajiem vienotās braukšanas maksas noteikšanas principiem un nosacījumiem, kas saskaņoti ar novadu pašvaldībām, VSIA “Autotransporta direkcija” veic braukšanas maksas (tarifu) pārrēķinu un pašlaik sagatavojusi nedaudz vairāk kā pusi no 1630 nepieciešamajiem tarifu tabulu projektiem. Izstrādātie tarifu tabulu projekti izsūtīti viedokļu sniegšanai attiecīgajiem pārvadātājiem un plānošanas reģioniem.

Paredzams, ka cenas pieaugs reģionos, kur esošo pārvadātāju braukšanas maksa ir būtiski zemāka par vidējo tarifu valstī. Vietās, kur tarifu izlīdzināšanas rezultātā braukšanas maksa paaugstināsies, sadārdzinājums pārsvarā būs no pieciem līdz 15 eiro centiem, izņemot minimālās braukšanas maksas posmus, savukārt garākā distancē maksa par braucienu samazināsies. Tarifu izlīdzināšana būs īpaši izdevīga iedzīvotājiem, kuri sabiedrisko transportu izmanto ikdienā, jo, iegādājoties abonenta biļeti, liela daļa pasažieru par braucienu maksās mazāk nekā patlaban.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju par tarifu politikas plānotajām izmaiņām.

2. Puses vienojās, ka 2015. gadā vienotu tarifu ieviešanas rezultātā netiks palielināts pašvaldību budžetā nepieciešamais finansējums braukšanas maksas atvieglojumu kompensēšanai vispārējās izglītības iestādēs izglītojamiem, braukšanas maksas pieauguma gadījumā, piedāvājot izglītojamiem iegādāties abonementa biļetes ar atlaidi.

3. Aicināt Satiksmes ministriju sadarbībā ar Sabiedriskā transporta padomi izstrādāt vienotu atlaižu sistēmu skolēniem u.c. pasažieru kategorijām, kuras sabiedriskā transporta pakalpojumus izmanto regulāri. Priekšlikumus izskatīt š.g. 4. ceturksnī Latvijas Pašvaldību savienības Tehnisko problēmu komitejā.

1.3. Par Ministru kabineta 2015. gada 31. marta noteikumu nr. 153 "Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos" ieviešanu.

Saskaņā ar Ministru prezidentes L. Straujumas rezolūciju nr. 1.1.1/70 Satiksmes ministrija (27.07.2015. ministra rezolūcija nr. 45/SAN-1264) ir uzdevusi VSIA "Autotransporta direkcija" veidot darba grupu MK noteikumu ieviešanas procesa uzraudzībai, pienākumu koordinācijai un konstatēto problēmjaudājumu identificēšanai. Pašlaik darba grupā ir aicināti Satiksmes ministrijas, Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas, Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes, Valsts reģionālās attīstības aģentūras un Valsts kases pārstāvji. Pēc visu institūciju pārstāvju deleģēšanas darba grupa uzsāks uzdevumu izpildi.

Izpildot minēto Ministru prezidentes rezolūciju Satiksmes ministrija sagatavojusi un iesniegusi Ministru prezidentei un Pārresoru koordinācijas centram attiecīgu ziņojumu par normatīvā akta ieviešanas progresu.

Satiksmes ministrija ir sagatavojusi un iesniegusi jauno politikas iniciatīvu finansējuma pieteikumu par drošas centralizētas pasažieru ar braukšanas maksas atvieglojumiem uzskaites sistēmas izveidi 184 300 EUR apmērā 2016. gadam, kā arī indikatīvi 90 840 EUR 2017. un 2018. gadā.

Atbilstoši 2015. gada 31. marta Ministru kabineta protokollēmuma nr. 17 24. § 3. punktā dotajiem uzdevumiem, jautājums par Iekšlietu ministrijai (Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei) papildu nepieciešamo finansējumu noteikumos paredzēto pasākumu īstenošanai 2016. gadam 12 788 EUR apmērā un 2017. gadam un turpmākiem gadiem 3892 EUR apmērā un par Labklājības ministrijai (Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija un Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija) papildus nepieciešamo finansējumu noteikumos paredzēto pasākumu īstenošanai 2016. gadā 44 990 EUR un 2017. gadam un turpmākiem gadiem 26 840 EUR apmērā ir izskatāms likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018. gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2016. gadam" sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un citu centrālo valsts iestāžu jauno politikas iniciatīvu pieprasījumiem.

Latvijas Pašvaldību savienības informācija:

Saskaņā ar AS „Norvik banka” sniegto informāciju, tā ir uzsākusi integrāciju ar augstāk minētajām iestādēm un nodrošina datu saņemšanu un apstrādi Ministru kabineta noteikumos paredzētajā kārtībā un iestādes ir apstiprinājušas iespēju minētos datus izsniegt tādā formātā, kādā tas ir gatavas izsniegt datus uz šo brīdi.

Ministru kabineta noteikumu 26.2. un 26.6. punkts paredz, ka braukšanas maksas kompensācijas aprēķināšanai un pārskaitīšanai dati ir nepieciešami norēķinu iestādei, bet Ministru kabineta noteikumu 22. punkts dod VSIA "Autotransporta direkcija" tikai tiesības

šos datus saņemt. Tādējādi nav riska Ministru kabineta noteikumu ieviešanā budžeta līdzekļu trūkuma dēļ 2015./2016. gada laikā.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju par Ministru kabineta noteikumu nr. 153 ieviešanas gaitu. Sistēmas ieviešanā tiks saglabāti šādi principi: atvērta sistēma, kas ir ērti lietojama sabiedrībai, ar iespējami mazām ieviešanas un uzturēšanas izmaksām.

2. Darba grupā MK noteikumu ieviešanas procesa uzraudzībai, pienākumu koordinācijai un konstatēto problēmjaudājumu identificēšanai iekļaut Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociācijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvjus.

3. Uzsvērt nepieciešamību rast risinājumu finansējuma piesaistei, pretējā gadījumā jauno bezkontakta norēķinu karšu sistēmu nebūs iespējams ieviest.

1.4. Par skolēnu pārvadājumu problemātiku, kārtība kādā veicami iekšzemes pasažieru neregulārie pārvadājumi.

Skolēnu pārvadājumi faktiski šobrīd tiek nodrošināti kā:

1) pašpārvadājumi, kurus organizē pati pašvaldība un kas skolēniem tiek nodrošināti bez maksas. Tas ir nekomerciāls pārvadājumu veids. Šādi organizētus skolēnu pārvadājumu pakalpojumus nav atļauts izmantot citām pasažieru kategorijām;

2) speciālie regulārie pārvadājumi. Šo pārvadājumu veikšanas kārtību reglamentē 2015. gada 30. jūnijā pieņemtie Ministru kabineta noteikumi nr. 364 „Kārtība, kādā veicami iekšzemes pasažieru neregulārie pārvadājumi un speciālie regulārie pārvadājumi”. Ir noteikts, ka šādi var tikt pārvadātās tikai divas pasažieru grupas – skolēni uz/no izglītības iestādēm un darbinieki uz/no darba. Par speciāliem regulāriem skolēnu pārvadājumiem izglītības iestādei vai pašvaldībai jāslēdz noteikta satura rakstveida līgums. Norēķini veicami tikai bezskaidras naudas veidā saskaņā ar pārvadātāja sagatavotu rēķinu;

3) pasažieru regulārie pārvadājumi, kas ir iekļauti kopējā reģionālās nozīmes sabiedriskā transporta maršrutu tīklā.

Jaunākās tendences skolēnu pārvadājumu nodrošināšanā rāda, ka arvien biežāk pašvaldību pašpārvadājumi skolēnu pārvadāšanai tiek aizstāti vai nu ar speciālo regulāro pārvadājumu vai arī attiecīgie maršruti (reisi) tiek nodrošināti sabiedriskā transporta pārvadājumu ietvaros.

Dialogā ar pašvaldībām VSIA “Autotransporta direkcija” ir aicinājusi pašvaldības pārvērtēt situāciju saistībā ar skolēnu maršrutu (reisu) un regulārās nozīmes maršrutu savstarpējo pārklāšanos. Šādos gadījumos būs nepieciešams slēgt tos regulārās nozīmes maršrutus, kas funkcionāli nodrošina skolēnu nogādāšanu uz/no izglītības iestādēm. Direkcija kopīgi ar plānošanas reģioniem ir uzsākusi apkopot informāciju par skolēnu maršrutiem, lai rastu visiem pieņemamāko risinājumu.

Latvijas Pašvaldību savienības informācija:

Aicināt Sabiedriskā transporta padomi:

1. Izvērtēt kritērijus pašvaldību līdzfinansējuma kritērijus jaunu maršrutu atvēršanai;

2. Nepieciešams sakārtot skolēnu pārvadājumu likumdošanas bāzi, iekļaujot tos kopējā sabiedriskā transporta sistēmā, kā arī vienoties ar attiecīgām pašvaldībām par nosacījumiem, kā šie pārvadājumi tiek organizēti un finansēti.

3. Vietās, kur netiek nodrošināti sabiedriskā transporta pakalpojumi izvērtēt iespējas skolēnu autobusus izmantot arī citu pasažieru kategoriju pārvadājumiem.

Puses vienojās:

1. Pieņemt zināšanai, ka Autotransporta direkcija veic pašvaldību anketēšanu līdz š.g. septembra vidum.

2. Autotransporta direkcijai izstrādāt un iesniegt izskatīšanai Sabiedriskā transporta padomei vadlīnijas skolēnu maršrutu iekļaušanai vienotajā reģionālā maršrutu tīklā, tai skaitā jaunu maršrutu atvēršanai. Vadlīniju projektu izskatīt š.g. 4. ceturksnī Latvijas Pašvaldību savienības Tehnisko problēmu komitejā.

3. Autotransporta direkcijai sadarbībā ar pašvaldībām un plānošanas reģioniem izstrādāt priekšlikumus „transporta pēc pieprasījuma” pakalpojumu ieviešanai un iesniegt izvērtēšanai Sabiedriskā transporta padomei.

1.5. Par taksometru pārvadājumiem.

Satiksmes ministrijas informācija:

No 119 Latvijas pašvaldībām 42 pašvaldībās ir izdoti taksometru saistošie noteikumi. Savukārt, 36 pašvaldības ir izsniegušas taksometru speciālās atļaujas (licences) un šajās pašvaldībās tiek piedāvāti vieglo taksometru pakalpojumi.

Šobrīd taksometru saistošos noteikumus nosaka un licences izsniedz pašvaldības un to darbība robežojas ar pašvaldības administratīvo teritoriju. Ņemot vērā pašvaldību sadrumstalotību kā arī taksometru pārvadājumu darbības specifiku, taksometru vadītājiem ir nepieciešams liels skaits licenču, lai varētu veikt savu darbību.

Satiksmes ministrijas organizētajā darba grupā par taksometru nozares jautājumiem līdz šim panāktas šādas vienošanās:

- 1) Licenču izsniegšana – 9 republikas pilsētas un plānošanas reģioni;
- 2) Nepieciešama vadītāju sertificēšana, sertifikātu izsniedz/anulē VSIA „Autotransporta direkcija” vai VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”;
- 3) Nepieciešams izveidot vienotu sistēmu, kurā būtu informācija par taksometru vadītāju sertifikātiem, licencēm, sodu reģistru par veikto taksometru pārkāpumu uzskaiti.
- 4) Jānosaka minimālās prasības taksometru pārvadājumiem valsts līmenī, ar iespēju republikas pilsētām un plānošanas reģioniem tās papildināt.

Ir nepieciešams ierobežot taksometru radīto CO₂ piesārņojumu videi, pašvaldībām nosakot stingrākas prasības attiecībā uz automobiļiem, kurus izmanto pasažieru pārvadājumiem.

Lai veicinātu stingrāku vieglo taksometru darbības uzraudzību, pašvaldību kontroles dienestiem nepieciešams pastiprināt vieglo taksometru kontroli un pārbaudi uz ceļiem.

Tiek turpināts darbs pie uzlabojumiem nodokļu jomā ēnu ekonomikas mazināšanai taksometru pārvadājumos.

Puses vienojās:

1. Konceptuāli atbalstīt valsts minimālo prasību noteikšanu taksometru pārvadājumu licences iegūšanai, taksometru vadītāju sertifikācijas ieviešanu, kā arī minimālo prasību taksometriem noteikšanas deleģēšanu pašvaldībām.

2. Satiksmes ministrijai ierosināt visiem plānošanas reģioniem organizēt atsevišķas tikšanās ar visām katra reģiona pašvaldībām, lai apspriestu iespējamo licencēšanas sistēmas maiņu. Lūgt plānošanas reģionus organizēt tikšanās līdz š.g. augusta beigām un septembra

pirmajā pusē atkārtotā sanāksmē informēt Latvijas Pašvaldību savienību par tikšanos rezultātiem.

3. Izvērtēt pamatotību licencēšanas īpašu nosacījumu noteikšanai Rīgas un Rīgas plānošanas reģionam, kā arī licenču izsniegšanas tiesību nodošanu citām pašvaldībām atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 10. panta prasībām.

1.6. Dažādi.

Puses vienojās:

1. Ierosināt Satiksmes ministrijai uzdot Latvijas autoceļu uzturētājam un Autotransporta direkcijai kopīgi rast risinājumu sabiedriskā transporta pieturvietu sakārtošanai un reisu kustības sarakstu izvietojumam no 2016. gada 1. janvāra.

2. Par valsts un pašvaldību autoceļiem.

2.1. Par valsts un pašvaldību autoceļu finansējumu 2016. gadam.

Satiksmes ministrijas viedoklis:

Attiecībā uz mērķdotācijas sadalījumu Valsts autoceļu programmas ietvaros Satiksmes ministrija ir lietojusi likumā Par autoceļiem 12. panta 4. daļā noteikto, ka finansējums ir ne mazāks par 25%, un paredzējusi sadalījumu 25–75% apmērā. Šāds sadalījuma princips tika lietots aprēķinot Valsts autoceļu programmas finansējumu valsts pamatbudžeta bāzes izdevumiem un vidēja termiņa budžetam 2016.–2017. gadam. Šāds finansējums ir arī saglabāts Finanšu ministrijas prognozei Valsts autoceļu fonda programmas finansējumam 2018. gadam.

Sadalījums redzams pievienotajā tabulā (*euro*):

	2015.g.bāze	2016.g.bāze	2017.g.bāze	2018.g.bāze
Valsts autoceļu fonda programma	184 316 238	199 089 070	199 089 070	199 089 070
Valsts autoceļu pārvaldīšana uzturēšana un atjaunošana	139 186 419	150 402 071	150 402 071	150 402 071
Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem un ielām	45 129 819	48 686 999	48 686 999	48 686 999

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Atbalstīt vidēja termiņa plānoto valsts autoceļu fonda programmas finansējumu.

Puses vienojās:

1.Paredzēt finansējumu valsts autoceļu fonda programmai 199 089 070 *euro*, t.sk. pašvaldību autoceļiem un ielām 48 686 999 *euro*, kas atbilst vidējā termiņa budžetam un ir 7,9% pieaugums salīdzinājumā ar 2015. gadu.

2.2. Par grozījumiem Ministru kabineta 2008. gada 11. marta noteikumos nr. 173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība”.

Satiksmes ministrijas informācija:

Valsts sekretāru sanāsmē 2015. gada 6. augustā ir izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2008. gada 11. marta noteikumos nr. 173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība”” (VSS-838) (turpmāk – Noteikumu projekts).

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles revīzijas nr. 5.1.-2-32-2/2013 „Par Latvijas Republikas 2013. gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem pašvaldību gada pārskatu daļu” ziņojumā Satiksmes ministrijai doto ieteikumu, kā arī lai samazinātu administratīvo slogu, vienkāršotu pašvaldību atskaišu sagatavošanu un precizētu mērķdotācijas līdzekļu izlietošanas kārtību, plānots veikt šādus grozījumus Ministru kabineta 2008. gada 11. marta noteikumos Nr. 173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” (turpmāk - Noteikumi nr. 173):

1) pašvaldības atskaites un vidēja termiņa plāns būs jāiesniedz elektroniskā veidā, kā arī tiek precizēts pārskats par pašvaldību ceļu un ielu finansēšanai paredzētās mērķdotācijas izlietojumu;

2) noteikts, ka mērķdotācija ir ieskaitāma atsevišķā norēķinu kontā, kas atvieglos mērķdotācijas izlietojuma kontroli un atskaišu sagatavošanu;

3) ir precizēti mērķi, kādiem drīkst izlietot mērķdotāciju, proti, pašvaldību ceļu un ielu uzturēšanai, būvniecībai un citiem, ar būvniecību un uzturēšanu nesaistītiem mērķiem, tas ir, zemes pirkšanai, lai uzlabotu un attīstītu pašvaldību ceļus un ielas, kā arī bankas konta apkalpošanas izmaksu segšanai;

4) ir precizēts, ka aizturēto mērķdotācijas daļu pašvaldībai pārskaita atpakaļ tikai pēc tam, kad tā no pamatbudžeta ir apmaksājusi iepriekš pamatbudžetā neplānotus autoceļu uzturēšanas darbus, kas atbilst noteikumos noteiktajiem izlietojuma mērķiem;

2. No Noteikumiem nr. 173 ir svītrots valsts autoceļu fonda programmas līdzekļu procentuālais sadalījums, ņemot vērā, ka šīs normas ir pretrunā likuma „Par autoceļiem” 12. panta ceturtajā daļā noteiktajam. Konkrētais finansējuma sadalījums katru gadu tiek noteikts likumā „Par valsts budžetu”, un Noteikumos nr. 173 nav nepieciešams iekļaut likumu dublējošas normas.

3. Ar Noteikumu projektu atbilstoši jaunajam Būvniecības likumam, kas stājās spēkā 2014. gada 1. oktobrī, ir precizēta terminoloģija, kā arī ir veikti citi redakcionāli precizējumi.

Noteikumu projekts pirms izsludināšanas Valsts sekretāru sanāsmē tika nosūtīts saskaņošanai Latvijas Pašvaldību savienībai, no kuras tika saņemts atzinums ar iebildumiem. Lai pārrunātu Latvijas Pašvaldību savienības izteiktos iebildumus par noteikumu projektu, Satiksmes ministrijas un VAS „Latvijas Valsts ceļi” pārstāvji 2015. gada 30. jūnijā piedalījās Latvijas Pašvaldību savienības Tehnisko problēmu komitejas sēdē, kurā tika panākta vienošanās par daļu no Latvijas Pašvaldību savienības izteiktajiem iebildumiem.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

1. Piedāvātie grozījumi balstīti uz Valsts kontroles revīzijas nr. 5.1.-2-32-2/2013 „Par Latvijas Republikas 2013. gada pārskata par valsts budžeta izpildi. LPS uzskata, ka vairākas normas tikai formāli uzlabo pārskatu kārtību, jaunais regulējums, kas paredz datus par mērķdotāciju izlietojumu aizpildīt bez atlikuma uz gada sākumu un beigām, kā arī atskaitē minētie skaitļi nedos skaidru redzējumu par faktiski plānotajiem izdevumiem un izlietojuma mērķi.

2. Finansējums valsts un pašvaldību autoceļiem netiek plānots pēc kritērijiem, bet atbilstoši likumam par budžetu, nav definēts minimālais apjoms vai finanšu nepieciešamība 1 km pašvaldību autoceļu vai ielu uzturēšanai.

3. Neatbalstīt sadaļas izslēgšanu par proporciju finansējumam valsts un pašvaldību autoceļiem, jo piedāvājums izslēgt II nodaļu nozīmē atteikties no jebkādiem kritērijiem

pašvaldību autoceļu uzturēšanai. Aicināt noteikumu 5. punktu izteikt sekojošā redakcijā: "Mērķdotācijai izlieto ne mazāk kā 30% no valsts pamatbudžetā valsts autoceļu fonda programmai piešķirtajiem līdzekļiem".

4. Atkārtoti izvērtējamas normas, kas no valsts mērķdotācijām aizliedz finansēt:

5.1. pašvaldību ceļu un ielu pārvaldīšanu;

5.2. pašvaldību ceļu un ielu uzturēšanas tehnikas iegādi;

5.3. kredīta procentu maksājumus;

5. Atkārtoti jāpārskata Noteikumu projektā definētā pārskatu kārtība par pašvaldību mērķdotāciju izlietojumu.

Puses vienojās:

1. Atbalstīt iespēju pašvaldībām uzkrāt tekošajā gadā neizlietoto mērķdotācijas daļu, ievērojot samērīguma principus un uzkrāšanas lietderību.

2. Organizēt atkārtotu Satiksmes ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības sanākumi par grozījumiem Ministru kabineta 2008. gada 11. marta noteikumos nr. 173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” pirms starpministriju sanāksmes.

2.3. Par iespējamo finansējumu valsts vietējiem un pašvaldību ceļiem 2016.–2020. gadā.

2.4. Par valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014.–2020. gadam.

Satiksmes ministrijas informācija:

Autoceļu sakārtošanas programmas 2014.–2020. gadam īstenošana ir atkarīga no jauno politikas iniciatīvu ietvaros piešķirtā finansējuma apmēra:

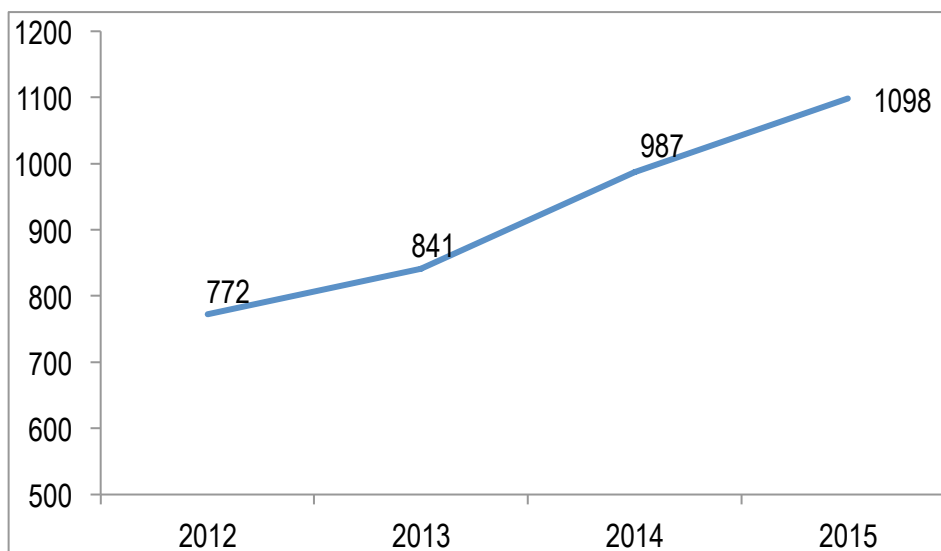
Jaunās politikas iniciatīvas nosaukums	Budžeta programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums	Nepieciešamais finansējums, euro				
		2016.gadam	2017.gadam	2018.gadam	turpmākā laikposmā līdz jaunās politikas iniciatīvas pabeigšanai (ja tā ir terminēta)	turpmāk ik gadu (ja jaunā politikas iniciatīva nav terminēta)
Ceļu uzturēšana un atjaunošana:		52 255 000	89 753 000	141 278 000		
Autoceļu sakārtošanas programma 2014.-2020.gadam (MK 18.03.14. Nr.17, 44.§,35.punkts)	23.00.00 " Valsts autoceļu fonds"	32 000 000	65 000 000	123 000 000	386 200 000	
Valsts autoceļu tīklā esošo tiltu tehniskā stāvokļa uzlabošana (MK 18.03.14. Nr.17, 44.§,35.punkts)	23.00.00 " Valsts autoceļu fonds"	1 900 000	5 600 000	13 300 000	97 000 000	
Valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A4 Ķekavas apvedceļš" PPP procedūras uzsākšana	23.00.00 " Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	5 795 000	7 150 000	210 000		
Rīcības plāna trokšņa samazināšanai valsts autoceļiem īstenošana	23.00.00 " Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	0	743 000	808 000	22 109 000	
Pievedceļu rekonstrukcija pirms robežšķērsošanas vietām "Terehova", " Grebņeva", "Vientuļi"	23.00.00 " Valsts autoceļu fonds", 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	12 500 000	11 200 000	3 900 000		

Lai īstenotu Valsts autoceļu sakārtošanas programmu Satiksmes ministrija 2015. gada budžeta ietvaros pieprasījusi 32 miljonus *euro*, taču līdzekļi nav piešķirti. Ja netiks rasta

iespēja papildu finansējumam 2016. gadā, Valsts autoceļu sakārtošanas programmai izveidosies deficīts (32 + 65) 97 miljonu *euro* apmērā. Tāpat Satiksmes ministrija pieprasījusi arī 1,9 miljonus *euro* valsts autoceļu tīklā esošo tiltu tehniskā stāvokļa uzlabošanai.

Kopumā katru gadu vērojama darba apjomu palielināšanās uz valsts autoceļiem. Šogad darbus paredzēts veikt uz 1098 km autoceļu, kas ir par 11,2% vairāk nekā 2014. gadā.

Darbu apjomi, km:

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

2015. gada plānotais finansējums autoceļiem ir 256,143 miljoni *euro*, no kuriem 139,2 miljoni *euro* veido valsts budžeta finansējums un līdz 117 miljoniem *euro* – Eiropas Savienības (ES) fondu līdzekļi.

Lai gan Valsts budžeta bāzes finansējums valsts autoceļiem šogad ir par 21% lielāks nekā 2014. gadā piešķirtais valsts budžeta finansējums kopumā (bāzes finansējums un līdzekļi neparedzētajiem gadījumiem), kas bija 114,3 miljoni *euro*, tas nesamazina autoceļu sabrukšanas tempus. Lai uzturētu autoceļu tīklu apmierinošā stāvoklī autoceļu remontiem un uzturēšanai gadā būtu nepieciešami 490 miljoni *euro*. Tajā pašā laikā valsts vietējo ceļu kapitālremontam 2015. gadā atvēlēti 3,7 miljoni *euro*.

Vietējās nozīmes ceļus ir iespējams uzturēt un remontēt tikai par valsts budžeta līdzekļiem, tajos nav paredzēts ieguldīt Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu. Pašlaik finansējuma deficīts vietējās nozīmes ceļiem jau ir 690 miljoni *euro*.

Nepieciešamība pēc vietējo autoceļu finansējuma kā valsts investīciju programmas (63,7 miljoni *euro* apmērā) definēta Nacionālajā attīstības plānā un Valsts autoceļu sakārtošanas programmā 2014.–2020. gadam.

Netiek pildīta L. Straujumas Valdības deklarācija, kas paredz: „Īstenošim Autoceļu sakārtošanas programmu, nodrošinot valsts galveno, reģionālo, vietējo un lauku autoceļu, kā arī tiltu atjaunošanu, piesaistot ES fondu, valsts budžeta un publiskās privātās partnerības resursus, pakāpeniski palielināsim valsts budžeta finansējumu valsts un pašvaldību autoceļu sakārtošanai un uzturēšanai. Pastiprināsim kvalitātes uzraudzību visās autoceļu būvniecības stadijās”.

Valstī nav izstrādāta valsts vietējo autoceļu finansēšanas politika, kas reāli apdraud valsts reģionālo attīstību. Pašlaik finansējuma deficīts vietējās nozīmes ceļiem jau ir 690 miljoni eiro. Neparedzot finansējumu no valsts budžeta valsts vietējiem autoceļiem, netiks sasniegta plānotā efektivitāte no ES finansējuma valsts galvenajiem un reģionālajiem

autoceļiem. Politikas plānošanas dokumentos nav skaidri definēts risinājums valsts vietējo un pašvaldību autoceļu stāvokļa uzlabošanai un atbilstošs finansējuma mehānisms.

Puses vienojās:

1. Pamatojoties uz izstrādāto Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014.–2020. gadam, paredzēt tai adekvātu finansējumu.

2. Atbalstīt Satiksmes ministrijas JPI pieprasījumu, paredzot Valsts autoceļu sakārtošanas programmas realizācijai papildus 32 miljonus *euro*, kā arī valsts autoceļu tīklā esošo tiltu tehniskā stāvokļa uzlabošanai 1,9 miljonus *euro* finansējumu 2016. gadā. No šīs summas 10 miljonus *euro* paredzēt valsts vietējo autoceļu atjaunošanai.

3. Aicināt valdību apstiprināt Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014.–2020. gadam un izstrādāt prognozējamu finansējumu plānu autoceļu nozarei vidējā termiņā atbilstoši Nacionālā attīstības plāna, Transporta pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam definētajiem mērķiem, ka arī Valsts autoceļu programmas finansējumam.

2.5. Par Satiksmes ministrijas priekšlikumiem valsts vietējo autoceļu uzturēšanai.

Satiksmes ministrijas informācija:

Atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 27. decembrī apstiprinātajām Transporta attīstības pamatnostādņēm 2014.–2020. gadam (TAP), Satiksmes ministrijai sadarbībā ar VAS „Latvijas Valsts ceļi” (LVC) līdz 2016. gada 31. decembrim ir jāizstrādā konceptuāls ziņojums par vietējo autoceļu pārvaldīšanas reorganizāciju.

Kā norādīts TAP sākotnējās ietekmes (*ex-ante*) izvērtējumā – ņemot vērā apstākli, ka Latvijas valsts pārziņā atrodas liels maznoslogotu autoceļu tīkls, salīdzinot ar līdzīga lieluma Rietumeiropas valstīm un to, ka lēmumi par autoceļu uzturēšanu un pārvaldīšanu ir jāpieņem iespējami zemākā administratīvā līmenī, Latvijai laika periodā līdz 2020. gadam ir jāsaprotamo pamatojums valsts vietējo autoceļu nodošanai pašvaldību pārziņā, izskatot vairākus nodošanas modeļus un jāizvērtē šo modeļu efektivitāte.

Pašreiz Satiksmes ministrijas pārziņā ir valsts autoceļu tīkls 20 093 km garumā, no kura 65% ir vietējas nozīmes autoceļi.

Atbilstoši Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam un Transporta attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam izvirzītajiem mērķiem ir izstrādāta un Ministru kabineta 2013. gada 21. maija sēdē izskatīta Valsts autoceļu sakārtošanas programma 2014.–2020. gadam (protokols nr. 30, 57. §), kurā valsts vietējo autoceļu sakārtošanai ir paredzēts veikt tikai grants segumu atjaunošanu atsevišķos posmos pieejamā finansējuma apjomā.

Ņemot vērā, ka atsevišķi valsts vietējie autoceļi ir būtiski infrastruktūras elementi tieši konkrētas pašvaldības mērogā (īpaši pēc administratīvi teritoriālās reformas) ir nepieciešams izvērtēt to statusu, pārvaldes formu un finansēšanas stratēģiju.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju.

Puses vienojās:

1. 2016. gada sākumā Satiksmes ministrija un VAS „Latvijas Valsts ceļi” pieaicinās LPS pārstāvjus iepazīties ar izstrādāto vietējo autoceļu pārvaldīšanas reorganizācijas starpziņojumu.

3. Par optiskā tīkla ierīkošanas projekta 2. kārtu.

I.kārtas būvniecības darbi pabeigti. Ieguldīti 1418 km kanalizācijas cauruļu un 1813 km optiskā kabeļa. Nodoti ekspluatācijā 177 piekļuves punkti.

Ir noslēgti līgumi par Projekta realizācijas rezultātā uzbūvētā optiskā kabeļa nomu gan ar valsts mēroga, gan ar vietējiem elektronisko sakaru komersantiem un ir izveidots 31 pieslēgums pie optiskā tīkla infrastruktūras. Tā rezultātā ~ 37 000 iedzīvotāju lauku teritorijās ir iespējams saņemt plašjoslas interneta pakalpojumus. Vienlaicīgi tiek turpināts darbs pie optiskā tīkla infrastruktūras popularizēšanas un optisko kabeļu tīkla resursu pārdošanas, lai palielinātu elektronisko sakaru komersantu pieslēgumu skaitu pie optiskā tīkla infrastruktūras.

II.kārta – 02.07.2015. ES fondu Uzraudzības komitejā saskaņoti projekta atlases kritēriji. 09.07.2015. Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts Noteikumu projekts "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamību lauku teritorijās" īstenošanas noteikumi" (VSS-718), protokols nr. 26 23. §. Notiek Ministru kabineta noteikumu projekta precizēšana atbilstoši saņemtajiem komentāriem un tiks nosūtīti atkārtotai saskaņošanai.

Projekta 2. kārtas uzsākšanai VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” speciālisti ir veikuši vairākus sagatavošanas darbus, ir uzsākta „balto” teritoriju apsekošana dabā. No sākuma ir apsekotas „baltās” teritorijas Latgales plānošanas reģionā. Apsekošanas gaitā „baltajās” teritorijās, apskatītas potenciālās piekļuves punktu atrašanās vietas, optiskā tīkla kabeļu trases, kā arī veiktas pārrunas ar vietējiem (reģionāliem) elektronisko sakaru komersantiem par viņu ieinteresējošiem pieslēgumu punktiem. Apsekošanas rezultātā ir sagatavota provizoriskā optiskā tīkla infrastruktūras izvietojuma karte.

Papildus tam ir uzsāktas pārrunas ar vairākiem valsts mēroga elektronisko sakaru komersantiem par viņu optiskā tīkla infrastruktūras attīstības plāniem un interešu punktiem, lai izveidotu optimālāko optiskā kabeļa trasi un pieslēgtu pēc iespējas lielāku elektronisko sakaru komersantu objektu skaitu.

Puses vienojās:

Pieņemt zināšanai Satiksmes ministrijas sniegto informāciju.